

LÕUNA-EESTI

Üksik number 5 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel ühel veerul millimeeter 4 senti, lehe esiosas teksti veerul 10 senti ja teksti keskel 12 senti millimeeter. Aadressid muutmine 10 senti.

Jätkub igal esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel.

Toimetuse ja talitus: Walgas, Wabaduse 1.5. Telefon 64. Talitus awatud iga päew kella 8-6. Toimetajale kõnetunnid kella 11-12.

Tellimishind:

1 kuul postiga — kr. 50 senti.
3 kuul — 140 „
Ühes ajakirja „Uus Taluga“ — nädalas 6 kr. 40 s, 6 kuul 3 kr. 35 s.
6 kuul postiga 2 kr. 75 senti.
Aasta peale — 5 „
„Uus Taluga“ — 10 „

№. 115.

Kolmapäeval, 14. oktoobril 1936. a.

XVII aastakäik.

Walgamaa tulewiku pärast ei tarwilse kartla.

Wallaomawalitsuste reform tulewal aastal. Tööliste puudus Walgamaal wajab eriti lahendamist. Rahwuskogu walimised põhjustawad kõigi Walgamaa kodanike üksmeelt.

Sutuaamine aj. maawalitsuse esimehe W. Welneriga.

Siseministri poolt Walga aj. maawalitsuse esimeheks määratud W. Welner ajus ametikohuste täitmisele käesolewa nädala algul.

Pöördumise sel puhul uue maawalitsuse esimehe poole küsimusega, millised tulewikumäärused on tal Walga maawalitsuse juhtimise alal.

Sutuaamisel esimees W. Welner teatas lühkesti järgmist:

Kõigepealt tahaksin märkida, et Walga aj. maawalitsus on esimene, kus tarmitatud määruse moodust hiljuti molarigi walitsuse poolt muutunud seaduse alusel. Seetõttu moodustati maawalitsuse loomise korras. Mii on minu määramine teatud määratluse moodustele, mille alusel tahetakse tulewikus korraldada maawalitsuse juhtimist. Maawalitsuse reformi elluviimise, mis teostatatakse peale uue põhiseaduse jõustumist, oleks maavanemad määratamad ja nad tegutsesid kohtades mitte ainult kohalikele maawalitsustele juhtidena, wad ka kehtematistele efinidajatenä.

Wõiks tekkida kahjuks, et kaa määratamad maavanem juudab maawalitsust küllalt edukalt juhtida. Siin aga tuleb tähendada, et määratamad maavanemad, peale praeguse kuul maawalitsuse esimehe, on lähem fide kehtematistulega ning jellestõttu põhjusi eeldada, et kohapealsete omawalitsuse ja kohalike hümud leiamad wajaoliku koostajust. Teiselt küljest ei ole mõeldam, et määratamad maavanem tuleks läbi ilma rahwaga kontakti loomata ja jelle tõttu peaks fide kujunema kodanike ja kehtematistule wabel weelgi tugemaks.

Mis puutub Walgamaale, siis on teada, et Walga maakond on walitsemise teiste maakondade ja kodanike loomuliku hümud ja puudutab tema saatust.

Wõin öelda, et praeguse walitsuse seiskuhaga armetades ei ole fide midagi kartla. Walitsus on afunua seiskuhale, et kõik seiskud maakonnad jääwad alles.

Kuigi nagu tähendasin, maamawalitsuse walitsemise korras tulewikus on ette näha muutust. Walgamaa on ajalooline maakond ja ta olemaolu on tarwilik, wõiks öelda, riigi ja rahwa poliitilise seiskuhaga jätub. Aga riik püüab muuta tugemaks ja eluüldise maks oma piiridäärdeid maa-alal ja linna ning meil ei fua talada teist. Mii ei ole Walgamaa fua tule pärast praegu mingit põhjust kartla ja ei ole ka ette näha, et jelleks kortuiseks wõiks olla põhjust tulewikus.

Walgamaa wallaoma walitustesse.

Mis puutub Walgamaa wallaoma walitustesse, siis polnud wallad on fitt liig määhes, mõned neist ka majanduslikult kehtmas olukorras. Kuud praegu ei tarwilse kartla ka nende territoriaalpiiride pärast. Wallaomawalitsuse ümberkorraldamise küsimus lahendatakse maetama seadusega arwetatamati tulewal aastal.

Walgamaal on põllutööliste puudus eriti teraw ja seba kahel põhjusel.

Esiteks — põllumajapidamised on fitt juuremad kui teistes maakondades, jellepärast on ka fuaaren tarwidus fiddu järele. Mõnes teises maakonnas, kus määhelemaad põllumajapidamised, tulake toime oma perega, kuid Walgamaa põllumees seba ei juuda. Teiseks — on tööliste mäheluse põhjuseks fitt ka osajool, et fuaar oja fiddubud walguks üle piiri.

Tööliste küsimus on praegu küll maaltuse arutamisel, kuid nagu

tähendasin, walitseb Walgamaal eriline seiskuhord ja jellele maawalt tuleb küsimus Walgamaal fiddu jaamijeks kaalumisele mõtta.

Seisus tahaksin puudutada ka eelolewaid rahwuskogu walimisi, fitt ka neid tuleb waadata maakonna hümud seiskuhalt. Seetõttu on Walgamaal ainult 3 walimiringkonda ja fampalju on mõimatik fuaar rahwuskoguse fadiduid. Wõrreides teiste maakonadega on fite arm wõike, kuid juust fite asjaolu peakeki kodanike ühtlusest, mis me fuaadafime anda oma parimad efinidajad. Kui Walgamaa mōdd. rahwahäälsetule puhul näitas fuurt üksmeelt, fitt eelolewat rahwuskogu walimiste puhul, mis on fitti mõõnub rahwahäälsetule teiseks etapike, tuleks hinnata ja kaaluda seiskuhorda jama üksmeelt.

Rõõmustage kaasa!

Sangarisutis

KULDMEDAL'i

tarwitamine tõuseb iga päewaga! 25 tk. — 35 sent

Rahwuskogu walimised

toimuwad 12., 13. ja 14. detsembril.

Peaministri afelaitja Raatel Cern-palu tähendab Wäru „Endias“ peetud fideusupäia aktusel, et rahwuskogu walimised on olusstatud kuulutaba mōlja 12., 13. ja 14. detsembriks, kui riigivanem seba olusfi enam ei muuda.

Olusfi harilikult, langeksid walimiepidamad ka fidekōd talupidajate, pōhupäewale ja esmaspäewale.

Rahwuskogu walimiseaduse põhjal toimuwad walimised kahes-kolmes eri ringkonnas, kusjuures kōlme ringkonda langenud Tallinna peale. Otseselt rahwa poolt walitamatel kandidaatidel pōäfeb rahwuskoguse igaft ringkonnast üks efinidaja.

Walgamaal on kolm ringkonda.

Erakaupmeeste majanduskeskus.

Alustab tegewust tulewal aastal. Reskusele 100.000 kr. pōhikapital.

Raupmeeste majandusliku keeskuse korraldama toimkonna delegatsioon kōis majandusministri juures fegitamas kaupmeeste majandusliku keeskuse afutamisega ühenduses olewaid küsimusi.

Seetõttu kaupmeeste majanduslik keeskus luuakse kaubanduse ja fideuse afkafelajali pōal, mille eesmärgike on olla kaupmeestekonnale majanduslik keeskuse kaupdega marustamisi ja ebasimulimise alal.

Oodala Saksa rahawääringu langust.

Londonis ja Pariisis walitseb arwamine, et Saksa mark langeb lähemal päewil.

Pariis, 13. okt. Pariisil lehed teatamad ufutamate allikate pōhjal, et lähemal ajal on oodata ka Saksa marga stabiliseerimist teiste walustatule tefemete, waatamata Hitleri kinnitusele, Saksa marga kurss hojaba seiskel tefemel.

Sehede teisel Hitler ei olewat rahul dr. Schacht talitusmōlga, kuga ta hoibus ofandmōlft Prant-

lale, Anglie ja Ühendriige labirāakimistest walustade demawalmeerimiseks. Tingimata Saksa marga kōrgeft kurssil, on Saksamaal tehkinud raskusi kaubamäheluse tafakaalus-tamises fduanas.

Ka Londonis walitseb arwamine, et Saksa marga langust on oodata lähemal päewil.

65.000 asunikku

said päris-peremeesteks.

Mõisade eest maksab riik 81 miljonit aastas.

Munduskapitali 1935. aasta aruandest nähtub, et fuurem oja afundustulud on juba faduud pärisekohast. Aruast 82.400 ft maa-kohtad oli 1. jaanuariks 1936. a. mōdgle mōetud 65.840 üksust ja nehenft omanike nimele kinnistatud 56.493 üksust.

Tōdetuseetmōdteid, wifjapuuebu, afi- ja fuwitusekohti, mida oli 1851, on mōdgi mōetud 1515 ja kinnistatud 1855 üksust.

Seelameestel kulua fufumake-mieks mōdrandatud maode eest 819.177,10 kr., millest faks ümmar-gutelt 250.000 kr. n.n. „uufakaleste“ kōstuleppe alusel, 30.000 krooni arwanfina kirkumōdife faju arwel ew. lut. ufuf konfiteooriumile ja ap. õigeufu finobife ning ülefadu oja maobetufu mōdōmud ja fahajalafite kupongide ning profentide fufuke.

Kodukaunistamisekursus Kaagjärwes

Rahwamajale nāgusam ümbrus.

Jōhupäewal peeti Kaagjärwe walla kodukaunistamistoiimkonna kōsoolekul ofustati kodukaunistamisi õpufamieks kolmas rahkem rōhku panna. Talwe jook-ful kōsoatatakse maastamad kamod, et kewabel wōiks marakult afufi fite puude istutamisega, eadabe korraustamifega jne.

Et kodukaunistamisi ala rahkem

õpufada, korraldatakse 22. ja 23. okt. maastam kurfus, kus eriti kōstotake eadabe korraustamist. Eetkora afneb infstruktor W. Kufeler, Wōrufi. Kurfufe komas on fitt teoretiline kui ka praktiline oja, eadabe planeerimine jne.

Kōsoolekul leiti tarwilikuks afu-ba ka rahwamaja ümbrufe kaunistamifete.

Naislimukad lapawad panlwange.

N. Wene instruktõrid ja lendurid Hispaaniasse.

N. Wene instruktõrib ja lendurid appi walitus-wāgebele.

Pariis, 14. okt. Prantfufe lehe-teatel N. Weneft on fadendud Hispaaniasse 30 fōjamāe infstruk-tõrit. „Matine“ teatad, et Wene-lonase on fōidnud 20 malepafiga marustatud N. Wene lendurit, kes astumad Madridi lennumākke te-nitusele.

N. Wene uus noot Hispaania küsimuses.

London, 14. okt. Reutersi teatel, et N. Wene efinidaja Kagan on efin-tanud Hispaania afus mitemahel-fegamie komisjanile uue wōodi. Mōodi fiju ei ole weel teada.

Naispataljon lasteks maha 210 pantwangi.

Pariis, 14. okt. Wilbooffi faobu-nud teadatel on feal, linna piira-mifis ajal walitusmaetate poolt,

hukatud 300 pantwangi. 210 pant-wangi on lastud maha punaje nais-pataljoni poolt.

Ingliismaa kaotab relwa-dewee keelu

juhul, kui tehakse kindlaks mähel-fegamine teiste riikide poolt.

London, 14. okt.

Inglike amalikud arwamist hāi-rib jārja pōde mitemahel-fegamifis afus. Kufuma mufie on tekitanud Hispaania walitfufe teade, et mōitlustel Waleari faarel on mās-fufiste abistajalena wōidnud oja 700 itadalfi krahw Rosfi juhtimifel.

Waatamata, et ametikult seba eitatakse, kōis kuulub, et juhul kui leab fideust mähel-fegamine ühe kōis mähel-fegafie riigi poolt, fite Inglike walitfufe muudab fite afiwa olusle relwadewee keelu juhtes Hispaaniasse.

„Suurtükid wõi asemel!“

Berliin, 13. okt.

Reutersi teatel Hitleri afemik Rudolf Hefs ühel kōsoolekul on del-nud, et Saksamaal loofungiks on faks meel — fuurtükid wõi afemel — on ustatomaks pandiks Saksa-maale, et tema lappi ei tapetaks kōlebas fōjas kommuniistlike pan-debe poolt — ütles Hefs.

Meie püüame felle poole, et fōp-likult wõibaks fite meile kallale tungida!

Arreleerimised Wenes jalkuwad

Rabeki wangistamifelt teatati ametikult ainult wō-lissajakirjatanikele.

London, 14. okt.

„Daily Mail“ teatad ufesf wangistamifelt N. Wenes. Wangis-tatute hulgas on Uglanow ja rigi-panga end. ametnik Arkus.

„Daily Telegraph“ kirjaafaja telegraferib Moskwaft:

Surmajuhutum registreeriti 7 kuu pärast.

Sijult ilmus Keegi raiooni kōnfiaabli fuurde Sangaste W. „Wōidri“ t. elam Wilhelmine W., et teatada oma fite Willem Kuiki fuurmaf. Selgus aga, et Kuik oli fuurnud juba 10. märtsil j. a. ja maetud Urmaate kōgubufe enbife afetaja Jaak Wōlki poolt 14. märtsil. Surmateate fite hiline efin-tamine on fuurnud felleft, et Wōlk on jātanud fuurafegifiri kōku fite-mata. Kōnfiaabel kōostas fup-d-mufe kōhta protokolli.

